

ארצות הברית: מנגנון החושר מכה שנית

נלסון עצמו היה מעורב אישית בפרשה זאת. כתבניוואיק. הוא מספר שבכל מוצאי שבת הם נהגו לקבל ערימות של מידע מישראל שהכיל גם הדלפות ורמזים דימגטיים. היו ידיעות בדבר מכירות נשק מארצות הברית למדינות ערב, וגם השמצות רבות על פוליטיקאים ופקידים אמריקאים, שהואשמו ב"אנטישמיות".

בין השאר קיבל נלסון הדלפות עיקביות מירושלים על פגישותיו של שגריר ארצות הברית באר"ם עם נציג אש"ף באירגון הבינלאומי, והרי לאביב טרוי. נלסון טוען, שחלק גדול מהמידע מישראל היה מפוברק, אבל הידיעה על מגעיו של יאנג עם אש"ף היתה נכונה.

נלסון פירסם, יאנג הכחיש והסתבך בשקרים, הלחץ היהודי-ישראלי והכעס על השקרים היו יותר מדי עבור נשיא חלש יחסית כמו ג'ימי קארטר. יאנג נאלץ להתפטר.

בלי בדיקה. נלסון אינו מצטער על חלקו בפרשה. הוא ברך את המידע ופירסם אותו. הוא נזכר בו עתה בגלל המסע הישראלי נגד קאספר ויינברגר. המידע שנשלח לראש עיריית ניו יורק נגד שר הביטחון, ממשרדו של נפתלי לביא, הוא חלק משיטה שהפכה לתופעת-קבע בחיים הפוליטיים האמריקאיים.

הוא רק מיעץ לראש העירייה, ולכל יתר הנמענים על המעטפות המיסתוריות מתוצרת ישראל, לברוק היטב את

למילחמה יעילה למדי נגד אישים בממשלה ובקונגרס, המגלים נטייה כלשהי להיכבדות עם הפלסטינים, או התומכים בעמדות הקרובות לאלה של מחנה השלום בישראל עצמה.

הטקטיקה הזאת איננה חדשה. דיפלומטים ישראלים מנהלים מזה שנים ארוכות פעולות "הסברה" נגד ברית-המועצות, והצליחו ליצור לחץ אדיר על הסובייטים, בעיקר בשנות השיבעים הראשונות. אותן השיטות בדיוק מופעלות עתה נגד אויבי

ישראל — כלומר, המתנגדים לסיפוח — בפוליטיקה האמריקאית.

התשתית האיתנה של אירגונים יהודיים וציוניים רבייהשפעה משרתת היטב את הטקטיקה הזאת. מעניין שאריאל שרון, המודע היטב לפעילות, שהיא כבחינת התערבות בוטה בנושאים אמריקאיים פנימיים, עוד מעז לקונן על שיחותיו של השגריר האמריקאי, סמואל לואיס, עם שימחה ארליך המנוח:

בלי זהות. לאחרונה נחשפה הפעילות הממוסדת הזאת בכתבה מפורטת ודי משעשעת של לארס אריק נלסון, כתבו של היומן הניו-יורקי דיילי ניוז בוושינגטון. נלסון מתאר את ביקורו של איש השגרירות הישראלית בכיתו, בחברת איש-מיסתורין בשם אלכס, שסירב למסור את שם משפחתו. אלכס הכתיח לנלסון למסור לו מידע בלעדי על הנעשה במיזרח-התיכון. הוא מסר לעיתונאי מיספר טלפון בניר ג'רסי, והכתיח להעביר את המידע באמצעות מתווך נוסף, שגם הוא נקרא אלכס.

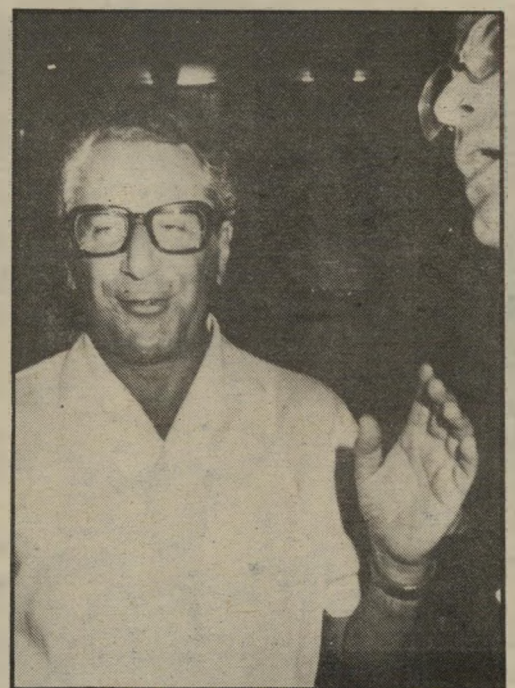

שגריר-לשעבר יאנג מידע מפוברק

תוכנו. לפעמים המידע הישראלי הוא מרויך, מסכם נלסון, ולעיתים יש בו ממש, ריאליזם ופיקודים בוושינגטון ובמקומות

אחרים ברחבי ארצות הברית חוששים מישראל, מנסים לרצות אותה בכל הדרכים, אפילו בניגוד לתפיסתם את האינטרס של ארצם. תהליך זה, המהווה כמובן סיפור הצלחה עבור מנגנון החושר העוסק במלאכה זאת, עלול להתנקם קשות בישראל. הוא נחשף עתה, וזכה לטיפול נמרץ בכלי-התיקשורת וסופו להביא לתגובה נגדית מאכיבה.

קשה להאמין שמעצבי המדיניות ומעצבי דעת-הקהל של מעצמה אדירה כמו ארצות הברית ירשו לעצמם להיגרר לעולמי-עד אחרי ממשלה סיפוחיסטית השולטת במדינה קטנה, התלויה באמריקאים בכל היבט אפשרי.

קונסול לביא מילחמה יעילה

אלכס 2 הופיע אצל נלסון כעבור זמן קצר, סיפר שהוא סטודנט למדעי-המדע, והשאיר אצל העיתונאי רף ללא כותרת מזהה, שהכיל מידע, או ניתוח, על יחסי סוריה עם סעודיה.

נלסון לא התרשם באופן מיוחד. הוא הבין שהמטרה היא לסכסך בין שתי המדינות, אבל הניתוח לא היה חדשני או מעמיק. גם המקור למידע לא צויין, ונלסון חש, שאינו יכול להשתמש בחומר. אלכס 2 הופיע פעמים רבות, סירב לגלות את זהותו האמיתית, והיכרה להתלונן על כך, שנלסון כמעט שלא השתמש בחומר שלו. לבסוף חדלו הביקורים.

נלסון מצוין ששגרירות ישראל בוושינגטון בקיאה בנושאים אמריקאיים פנימיים יותר מנציגות וזה אחרת, והיא אף מסיבה מכולם להפעיל עיתונאים ואנשי תיקשורת. יחמה כזאת מישראל הביאה בזמנו לפיטוריו של אנדרו יאנג.

בראשית היו השמועות והלחישות, ובעיקבותיהן כאו גם העובדות וההוכחות.

כל ישראל. תיקשורת, המבקר בוושינגטון, עומד עד מהרה על כוחה האדיר של שגרירות-ישראל בבירת ארצות הברית. העיתונות הפופולארית האמריקאית, בעיקר בניו-יורק, חיה ממש מפי רוברי השגרירות.

בגיליון ניו-יורק פוסט מיום ה-19.12.83 מופיעה כותרת גדולה ומודגשת: **אל תבכו את יאסר ערפאת,** הוא נוכל ובקבליעל, כותרת שלא היתה עוברת, בניסוח הזה, אפילו בצהרונים הישראליים. הקורא הממוצע עלול שלא להתרשם מעיתון כמו ניו-יורק פוסט, מכיוון שהוא שמע רק על ניו-יורק טיימס. כדאי לדעת, לכן, שתפוצתו של פוסט עולה פי חמישה על זאת של טיימס.

וזאת ועוד. גם מטיימס מופיעות ידיעות מסוננות היטב, בהתאם לצורכי ההסברה של ישראל. יש אומנם ביקורת, אבל אין להשוותה כלל עם זו הנמתחת על ממשלת ישראל.

שרי-ביטחון ויינברגר הסתה שיטתית

בעיתונות-היוקרה האירופית. לכל התופעות האלה יש הסברים מכל הסוגים, כולל העובדה, הנכונה כשלעצמה, שבניו-יורק יש ציבור קוראים ומפרסמים גדול ממוצא יהודי.

אין בהם כדי להסביר את השיטתיות והמיסוד של הדרך, שבה חודרת הגירסה הרישמית של ממשלת-ישראל לכל כלי-התיקשורת בארצות הברית. אין המדובר רק על עמדות ישראל בסיכסוך היהודי-ערבי, אלא גם על התייחסות דעת-הקהל האמריקאית לפוליטיקאים מקומיים, בהתאם למידת דבקותם במדיניות החוץ והביטחון של ישראל.

הוצפה של מדינה קטנה. אין ספק שקיימת יד מכוונת. ממשלת ישראל, בעזרת אירגונים ואישים הקרובים אליה, מטפלת באורח שיטתי בפוליטיקאים אמריקאים, תומכת בהם, או גורמת להדחתם, מסיחה נגדם, או משבחת ומהללת אותם.

אין כאן שום אלמנט של מיקריות. מדובר במחלקה ממוסדת, שחלקה ממוקם במישר-החוץ. פעולת המחלקה הזאת יעילה ומוצלחת מאין כמוה. נשאלת, השאלה אם היא משרתת את האינטרס הישראלי האמיתי, ואם אין בעצם קיומה מקור-פרענות לישראל לטווח ארוך, חוצפה מסוכנת של מדינה קטנה להיות מעורבת עד כדי כך בענייניה הפנימיים של מעצמה גדולה כמו ארצות הברית.

כך או אחרת — העובדות נשארות בעינן. ישראל גרמה ישירות לאי-ביתחם מחשש של סנטורים רבים, שהעזו להכיר גם בדחיפותה של הבעייה הפלסטינית ובצורך לפתור אותה באורח צודק ואנושי. ישראל גרמה להדחתו של שגריר ארצות הברית באר"ם, אנדרו יאנג (ובכך לניכור היסטורי בין ישראל ובין 20 מיליון השחורים בארצות הברית, ראו פרשת ג'סי ג'קסון). ישראל פעלה בכל הדרכים כדי להביא להדחתו של שר-הביטחון האמריקאי, קאספר ויינברגר.

עובדות אלה כמעט שאינן מרווחות בעיתונות הישראלית, ועד לתקופה האחרונה זכו לסיקור אך ורק במסגרת עולם קטן. כיום, אחרי שפרשת ההסתה השיטתית נגד ויינברגר עמדה במוקד כלי-התיקשורת, ברור לכולם שאנשים כמו הקונסול הכללי של ישראל בניו-יורק, נפתלי לביא, מקדישים את מירב זמנם

רע זה טוב

שרל רה-הגדול נהג לטעות, שאין לו ספק שהבריטים הם מאוויכיסטים מטיבם. אין צורך בהוכחות, צריך רק לנסות פעם אחת את האוכל שלהם! האנגלים עצמם נוטים לתהייהם לנושא הזה בחומור. השבוע פירסם מגזל פאב בסטנבדג' מודעה, שבה התפאר כי יש לו טפטים דהויים, וילנות מרוטים ומוזגות מכוועות. הוא קרא לכל הלקוחות הקבועים לבקר בפאב במהירות האפשרית, מכיוון שהמועצה המקומית כפתה עליו לשפץ את המקום. מאז הפירסום קשה למצוא אפילו מקום-עמידה בפאב. המנהל החדש, שהסנוויצים בפאב מתאימים לריהוט המתוח ולתיקרה המתקלפת, אבל הלקוחות אזהבים אותם בדיוק כך.

הפאב הזה הוא חלק מהקהילה, הורה לקוח קבוע. הוא היה איום ונורא במשך ארבעים שנה, וכך הוא נשאר עד עצם היום הזה.

• עם אריק שרון, בעת ביקורו בארץ, בשנת 1982.